

RIKSADVOKATEN

Kripos
Postboks 8163 Dep
0034 OSLO

REF.:

VÅR REF.:

2012/01526-002 THK/jaa
621

DATO:

13.07.2012

AVHØRSMETODIKK I POLITIET – OPPNEVNING AV ARBEIDSGRUPPE

Det vises til møte med sentrale aktører innen politi og påtalemyndighet ved Riksadvokatembetet 25. januar d.å. og senere korrespondanse, særlig knyttet til gjennomføring og protokollering av politiavhør.

Politiavhør er av sentral betydning ved all etterforskning, og avgjørende for at straffesaksbehandlingen skal inneha høy kvalitet og være tilstrekkelig effektiv. Det regelverk som gjelder for politiavhør, og den metodikk som nyttes, må derfor kontinuerlig være gjenstand for analyse og vurdering.

Bakgrunnen for møtet i januar var at det fra flere hold er reist spørsmål om det i enkelte henseende er mulig å forbedre dagens politiavhør. Under møtet ble det særlig fokusert på forholdet mellom den frie del av forklaringen og konfrontasjonen hvor bl.a. øvrige opplysninger skal foreholdes den avhørte, lengden av avhørene og selve rapportene, og hvorvidt avhøret dekker de behov som gjør seg gjeldende i den enkelte sak, ikke minst under irretteføringen av saken ved domstolene.

Det understrekes at den metode som i dag benyttes ved avhør, omtalt som K.R.E.A.T.I.V., er utviklet for å bidra til den tilsiktede kvalitet og effektivitet. Det initiativ som nå tas fra Riksadvokatembetet kan ikke forstås slik at man setter spørsmålstegn ved K.R.E.A.T.I.V. som metodisk tilnærming.

På bakgrunn av de innspill og synspunkter som fremkom under møtet og etterfølgende diskusjon/kontakt, beslutter riksadvokaten at det skal nedsettes en arbeidsgruppe for å vurdere dagens situasjon, og om nødvendig fremme tiltak som kan bidra til å opprettholde og ytterligere styrke kvaliteten og effektiviteten i avhørssammenheng.

1. Mandatets utgangspunkt og avgrensning

Arbeidsgruppen bes om å vie sin oppmerksomhet til de konkrete temaer som har vært problematisert overfor Riksadvokatembetet, og mandatet avgrenses deretter.

Arbeidsgruppen skal således ikke foreta en helt generell gjennomgang av politiavhør, men konsentrere seg om følgende problemstillinger:

- hvilke formål et avhør skal og bør tjene
- den politifaglige etterforskningsledelses engasjement i avhørene
- samspillet mellom avhører, sakens øvrige etterforskere og påtalejuristen
- forholdet mellom fri forklaring og konfrontasjon, blant annet hvor tidlig den som avhøres bør konfronteres ved bruk av sakens øvrige bevis
- lengden på avhørene og avhørsrapportene
- protokollering av lyd/bildeavhør, herunder strukturen i det protokollerte og valg av hva som skal inntas i protokollen
- antall avhør av samme person om temaer det tidligere er avgitt forklaring om
- avhørenes egnethet og brukervennlighet for aktor under iretteføringen av saken
- eventuelle tilstøtende tema arbeidsgruppen finner det hensiktsmessig å belyse, i den grad dette ikke forsinker fremdriften eller medfører at andre spørsmål må nedprioriteres

2. Kartlegging av regelverk og praksis mv.

Arbeidsgruppen bes for det første kartlegge hva som i dag virker styrende i de spørsmål som er nevnt i punkt 1, og gjøre rede for hovedpunktene i den normering som finnes (regler, retningslinjer, faglige anbefalinger i lærebøker og undervisning mv.). Hyppig bruk av henvisninger til relevante dokumenter og fremstillinger kan være hensiktsmessig for å unngå at denne delen av rapporten blir unødig omfattende.

Arbeidsgruppen bes dernest undersøke praksis knyttet til de temaer som er nevnt under punkt 1. Arbeidsgruppen avgjør selv hvordan en formålstjenlig undersøkelse skal gjennomføres. Det forutsettes likevel at man som ledd i innhenting av informasjon om praksis gjennomgår avhørene i et tilstrekkelig bredt utvalg avgjorte straffesaker med positiv påtaleavgjørelse og etterfølgende behandling i domstolene. I dette utvalget bør det inngå saker av ulik art, herunder både såkalte statsadvokataktorater og politiadvokataktorater. Hovedvekten bør legges på mer omfattende og/eller alvorlige saker. Arbeidsgruppen bør også sette seg i kontakt med personer og miljøer i politiet og påtalemyndigheten som ikke er representert i arbeidsgruppen, men som kan kaste lys over dagens praksis.

3. Vurdering og tiltak

Arbeidsgruppen bes vurdere i hvilken grad hovedtrekkene i den undersøkte praksis er i samsvar med de regler og retningslinjer som gjelder, og – ikke minst fordi detaljreguleringen her er begrenset – om praksis er i samsvar med hva arbeidsgruppen ser som en ønskelig håndtering av de aktuelle problemstillingene. I forlengelsen av dette bes arbeidsgruppen om å foreslå de endringer i regler, retningslinjer og praksis man finner hensiktsmessig for at politiavhør best mulig kan oppfylle de formål avhør skal og bør tjene. Man ber særskilt om at det utarbeides et utkast til en kortfattet dreiebok som avhørere og andre involverte kan

benytte i mer alvorlige og omfattende straffesaker for å sikre en hensiktsmessig håndtering av de problemstillinger som er nevnt under punkt 1.

Deltakere

Følgende oppnevnes som deltakere i arbeidsgruppen:

Leder: politiinspektør Reidar Bruusgaard, Kripos
Medlem: politibetjent Sigrid Buseth, Kripos
Medlem: statsadvokat Hilde Stoltenberg, Nordland statsadvokatembeter
Medlem: statsadvokat Torunn Gran, Oslo statsadvokatembeter
Medlem: politiadvokat Line Presthus, Oslo politidistrikt
Medlem: politioverbetjent Asbjørn Rachlew, Oslo politidistrikt
Medlem: politioverbetjent Ole Thomas Bjerknes, Politihøgskolen
Medlem: politioverbetjent Anita Merete Tveit, Politihøgskolen

Resultatet

Gruppen bes levere en skriftlig rapport til Riksadvokatembetet. Den nevnte dreieboken bør utgjøre et særskilt vedlegg til rapporten.

Frist

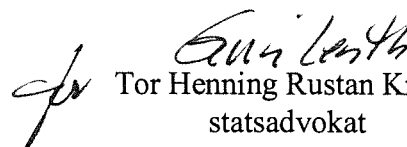
Gruppen bes fortrinnsvis ferdigstille arbeidet innen avholdelsen av Kripos' avhørskonferanse 2013, men senest innen 15. juni 2013.

Kontaktperson

Dersom gruppen underveis har spørsmål som en ønsker drøftet med oppdragsgiver kan statsadvokat Tor Henning Rustan Knudsen ved Riksadvokatembetet kontaktes direkte.

Riksadvokaten ønsker lykke til med et viktig arbeid.

Knut Erik Sæther
ass. riksadvokat

Tor Henning Rustan Knudsen
statsadvokat

Gjenpart:

- Statsadvokatembetene inkl Økokrim
- Politidirektoratet
- Politidistriktene
- Politihøgskolen
- Politiets sikkerhetstjeneste